

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
Методи соціальної роботи**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна робота»

Спеціальність 110 Соціальна робота та консультування

Галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методи соціальної роботи
Викладач	Ворощук Оксана Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380972242092
E-mail викладача	oksana.voroshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	очні консультації: згідно розкладу консультацій, <i>Онлайн консультації</i> : за попередньою домовленістю viber, zoom в робочі дні з 9.30 до 17.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Методи соціальної роботи» вивчається студентами спеціальності 110 Соціальна робота та консультування освітня програма «Соціальна робота» на другому курсі. Дисципліна спрямована на вивчення основних методів соціальної роботи; організації і діяльності соціальних служб, громадських організацій; особливостей міжособистісної взаємодії у колективі тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є форми, методи, засоби соціальної роботи задля використання в практичній діяльності.

Структуру освітнього компонента становлять змістові модулі:

Змістовий модуль 1. Методи і технології соціальної роботи

Змістовий модуль 2. Соціальні технології і технології соціальної роботи

Змістовий модуль 3. Сфери призначення і застосування соціальної роботи

Змістовий модуль 4. Соціальна робота з різними цільовими групами і категоріями клієнтів

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методи соціальної роботи» є ознайомити студентів з методами соціальної роботи, що спрямована на застосування їх у різних сферах соціальної роботи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Методи соціальної роботи» є :

- Вивчити традиційні і не традиційні методи соціальної роботи»;
- Ознайомити студентів з нормативно-правовою базою;
- охарактеризувати технології соціальної роботи;
- ознайомити студентів з спеціальні технології соціальної роботи;
- Обґрунтувати основні принципи, методи і форми роботи соціального працівника;

допомогти майбутньому соціальному працівнику через розширення інформаційного поля сприяти здійсненню соціальної роботи в сільській місцевості та великому місті, в системі соціального обслуговування населення, в системі охорони здоров'я, освіти і культури, в сфері партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій, в роботі з сім'єю, в роботі з молоддю, в роботі з людьми похилого віку і інвалідами, у сфері зайнятості та ін.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та

невизначеністю умов.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-16. Здатність ухвалити рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності.

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК-10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК-19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання

РН-1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН-6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

РН-7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань, в тому числі на етапі раннього втручання.

РН-11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН-12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності, в тому числі на етапі раннього втручання.

РН-20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання.

РН-21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 180 год	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття	36
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	110 Соціальна робота та консультування	2	Нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Методи і технології соціальної роботи			
Тема 1. Методи соціальної роботи як навчальна дисципліна. Соціологічні методи соціальної роботи	2	2	8
Тема 2. Організаційно-розпорядницькі методи соціальної роботи	2	4	8
Тема 3. Психологічні методи соціальної роботи	2	2	8
Тема 4. Інноваційні методи соціальної роботи		2	8
Змістовий модуль 2. Соціальні технології і технології соціальної роботи			
Тема 5. Поняття технологій і технології соціальної роботи	4	2	8
Тема 6. Спеціальні технології соціальної роботи	2	4	8
Змістовий модуль 3. Сфери призначення і застосування соціальної роботи			
Тема 7. Соціальна робота в сільській місцевості та великому місті	2	2	8
Тема 8. Система соціального обслуговування населення	2	4	8
Тема 9. Соціальна робота в системі охорони здоров'я, освіти і культури		2	10
Тема 10. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій	2	2	8
Змістовий модуль 4. Соціальна робота з різними цільовими групами і категоріями клієнтів			
Тема 11. Соціальний захист жінок і соціальна робота	2	2	8
Тема 12. Соціальна робота з сім'єю		4	8
Тема 13. Соціальна робота з людьми похилого віку. Соціальна робота з людьми з інвалідністю	2	2	8
Тема 14. Соціальна робота з молоддю. Соціальна робота у сфері зайнятості	2	2	8
Загальна кількість	24	36	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семінарське/практичне заняття	25
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	15
	Екзамен	50
	Максимальна кількість балів	100
	<p>Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою середнє арифметичне від загальної суми оцінок множиться на ваговий коефіцієнт 5. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 25 балів.</p>	
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота з дисципліни відображає рівень розвитку у студентів вмій та навичок аналізувати, диференціювати, систематизувати та узагальнювати прослуханий та вивчений матеріал;	

	<p>орієнтуватися в сучасній науковій літературі та здійснювати самостійні пошуково-методичні розвідки з дисципліни. Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом або виконання тестових завдань. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з дисципліни, за якою пишеться контрольна робота. За умови виконання контрольної роботи у письмовому вигляді, її зміст та оформлення повинні задовольняти наступним вимогам: - формалізовані завдання мають бути рівнозначної складності, розв'язання яких потребує умінь застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни, на виконання яких необхідно до двох академічних годин (одна пара); - усі завдання контрольної роботи повинні мати професійне спрямування, а їх вирішення – вимагати від студентів не розрізнених знань окремих тем і розділів, а їх інтегрованого застосування. При їх вирішенні студент повинен продемонструвати не лише репродуктивну, а творчу, розумову діяльність.</p> <p>Критерії оцінки підсумкової контрольної роботи: 5 балів «відмінно» - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на контрольні запитання, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.</p> <p>4 бали «добре» - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час письмових відповідей на контрольні запитання, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>3 бали «задовільно» - студент загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час письмових відповідей на контрольні запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>1-2 бали «незадовільно» - частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей на контрольні запитання, допускаючи при цьому суттєві помилки. 0 балів - завдання відсутнє.</p> <p>Критерії оцінки тестового завдання : 5 балів «відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей; 4 балів «добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей; 3 балів «задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей; 2 бали «незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей; 0 балів - завдання відсутнє</p> <p>За умови проведення екзамену у вигляді тесту, його зміст та оформлення повинні задовольняти вимоги: - пакет тестових завдань повинен мати не менше двох варіантів. Кожен варіант повинен містити 40 завдань тестової форми, відповіді на які вимагають знань з усього курсу, термін виконання яких знаходиться в межах однієї академічної години.</p> <p>Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.</p>
Семінарські заняття	На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного

	семінарського заняття). В оцінюванні усних чи письмових відповідей та тестових завдань враховується: повнота знань (чи знає студент матеріал з даної теми в загальному аспекті); якість знань (як глибоко розуміє студент теоретичний і практичний зміст усіх понять; наскільки свідомо було засвоєно основні поняття й правила); вміння застосовувати набуті знання до розв'язання практичних завдань; знання основних положень стандартів, правильність використання термінології; вміння викласти засвоєний матеріал правильною літературною мовою. Максимальна оцінка – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).
Підсумковий контроль	Екзамен у формі тестів на дистанційній платформі.

7. Політика освітнього компонента

При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: [Положення про самостійну роботу студентів](#); [Положення про організацію освітнього процесу](#); [Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів](#); [Положення про практику студентів](#); [Положення про рейтингову систему оцінювання знань](#); [Положення про академічну доброчесність](#); [Положення про екзамени та заліки](#); [Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг](#); [Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти](#).

Також неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до екзамену відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи, кср.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

1. Технології соціальної роботи [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. А. Агарков [та ін.]. - Запоріжжя : Мотор Січ, 2015. - 486 с. - Бібліогр.: с. 412-428. - 500 экз. - ISBN 978-966-2906-49-3// <https://studopedia.info/1-51522.html>
2. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с
3. Ворощук О., Лемко Г. Професійна підготовка соціальних педагогів до інклюзивного навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку в ЗОШ/ Гірська школа українських Карпат. № 21 (2019). С. 98-102.
4. Ворощук О. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери за кордоном. *Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи* : тези доповідей IV всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 19 квітня 2019 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. С. 253–255.
5. Ворощук О., Дудник Н. Формування культури взаємовідносин у молодій сім'ї. *Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи* : тези доповідей IV всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 19 квітня 2019 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. С. 44–47.

6. Іванова І. Методи соціальної роботи (на основі Державних стандартів соціальних послуг) Університет "Україна" 2018. 302с.
7. Капська А.Й. Соціальна робота: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
8. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. – 3-те вид. доп. і перероб. – К.: Міленіум, 2015. – 300 с
9. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навчальний посібник / О. В. Купенко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 192 с
10. Лукашевич М.П., Мигович І.І. Теорія і методи соціальної роботи: Навч.посіб. – К.: МАУП, 2003. – 168 с.
11. Методи соціальної роботи/Методичні рекомендації для бакалаврів спеціальності 231 «Соціальна робота»/укладач О. Ворошук. – Івано-Франківськ, 2017.- 88 с.
12. Сабат, Н. В. Теорії та методи соціальної роботи [Текст]: методичні рекомендації. / Надія Володимирівна. Сабат. – Ів.-Франківськ : Вид. Третяк І.Я., 2008. – 104 с.
13. Семігіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
14. Соляник М. Форми та методи соціально-педагогічної підтримки сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах / М. Г. Соляник // [Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Соціально-педагогічна.](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2015_25_23) - 2015. - Вип. 25. - С. 195-204. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2015_25_23
15. Соціальна робота: технологічний аспект: Навчальний посібник / За ред. проф. А.Й. Капської. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 352 с.
16. Теорії і методи соціальної роботи [Текст] : підручник / за ред. Т.В.Семігіної., І.І.Миговича. – К. : Академвидав, 2005. – 328 с.
17. Теорія та історія соціальної роботи – 2: Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни [Електронний ресурс] :навчальний посібник для студ. спеціальності 231 Соціальна робота / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.О. Потішук, – Електронні текстові дані. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 18 с.
18. Чубук Р. В. Теорія соціальної роботи: методичні вказівки до вивчення курсу : методичні вказівки / Р. В. Чубук. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 76 с.

13. Інформаційні ресурси

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника – Шевченка 57, 1 поверх Гуманітарного корпусу.
2. Бібліотека Педагогічного факультету – Бандери, 1, 8 поверх.

Інтернет ресурси:

1. <http://lib.pu.if.ua>. - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
3. <http://hklib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
4. <http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога».
5. <http://pl.bookos.org/> - електронна англomовна бібліотека

Викладач _____ Оксана ВОРОЩУК, доцент кафедри
соціальної педагогіки
та соціальної роботи

